

Salt

- [La industrialització](#)
- [El barri del Veinat](#)
- [La sèquia i el Ter](#)
- [El tren d'Olot](#)

La revolució industrial

- [bibliografia](#)

Més informació

- [per saber més coses de Salt](#)

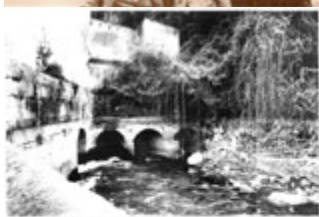
Recursos educatius

- [recursos multimèdia, imatges, mapes i plànols, rutes turístiques, guies de lectura, contes, llegendes, cançons, poesies...](#)

Salt

La industrialització

- Alberch, X. ; Colomer, M.A. [Imatges inèdites de la transformació tèxtil a Salt](#). Revista de Girona, 164 (maig-juny 1994) pàg. 54-61.
- [L'arqueologia industrial gironina](#) [dossier]. Revista de Girona, 214 (2002)
- Boadas i Raset, Joan. [La transformació de Salt per la indústria tèxtil](#). Revista de Girona, 126 (1988) Pàg. 75-80
- **Central del molí:** Fitxa de l'edifici. A: Ajuntament de Salt. Pla especial de protecció del patrimoni arquitectònic i elements d'interès històric. Pàg. 23
- Clara, Josep.
  - [Salt entre la industrialització i l'annexió](#). A: Visió història del poble de Salt. Revista de Girona, 86 (1r trimestre 1979) pàg 11-14.
  - [Salt a mitjan segle XIX. L'origen de la mà d'obra atreta per la indústria tèxtil](#). Revista de Girona, 78 (1977) pàg. 31-41
- **La factoria cultural Coma Cros.** A: Alberch, x. ; Artal, R. *D'espai fabril a espai cultural : Jornades sobre els Nous Usos de l'Arquitectura Industrial : l'exemple de la Coma Cros : Salt, 29 i 30 de novembre de 2002*. Girona : Servei de Publicacions de la Universitat de Girona, 2004 (pàg. 31-46) (CL 725 JOR)
  - [Factoria cultural Coma Cros](#)
- [La indústria tèxtil a Salt](#). La Farga. Butlletí del casal de jubilats Salt, 49 (gener, 1983) pàg. 3, 9-17
- **Manufacturas Antonio Gassol. 75 aniversari (1895-1970)** Barcelona : Manufacturas Antonio Gassol S/A, [1970?] (CL 677 MAN)
- Nadal i Farreras, Joaquim. [La industrialització al Gironès : l'exemple de Salt](#). A: Girona al segle XIX. Girona : Gòthia, 1978. P. 175-198
- Prat i Pons, Jaume. [La filatura i el tissatge de cotó a la Coma-Cros](#). A més de la fabricació de vetes, cordills, llençols, edredons, mocadors, camises, ... i obusos. Salt : Associació de Veïns del Veinat ; Ajuntament de Salt, 2012

La transformació de Salt per la indústria tèxtil

JUAN RODRÍGUEZ I ARBET

Només en un moment de la història de Salt, quan el poble estava en plena transformació industrial, es va celebrar una reunió de veïns a l'edifici que ara és el Casal de Jubilats. Aquesta reunió va tenir lloc el 1983 i va ser presidida pel Sr. Joan Rodríguez i Arbret, que en aquell moment era el president de l'Associació de Veïns del Veinat. En aquesta ocasió es va discutir sobre la transformació de Salt per la indústria tèxtil i es va acordar la creació d'un Casal de Jubilats per a les persones que havien treballat a les factories de Salt.

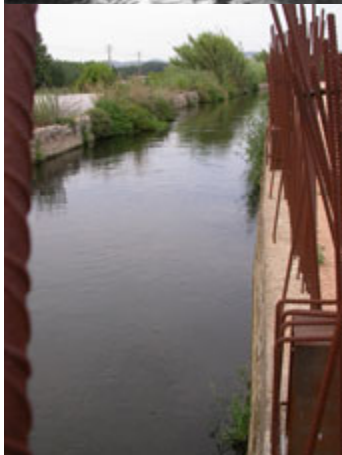
- Sureda i Canals, Pere Joan. Del segle passat a Salt. 1950-Centenari de l'empresa Coma i Cros. La Farga. Revista de Salt, 197 (gener 2003) pàg. 8

El barri del Veïnat

- **A SALT, Veïnat i eixample**. A: Birulés, Josep Maria. *Guia d'arquitectura de Girona àrea urbana : Girona, Salt, Sarrià de Ter, Vilablareix*. Barcelona : Triangle : Col·legi d'Arquitectures de Catalunya, DL 2009 (pàg. 170-181) (72 BIR)
- Buch i Serra, Lluís. **Aproximació al creixement urbà de Salt**. Salt : Servei Municipal de Publicacions, 1988 (Salt BUC). Vegeu:
  - La sèquia Monar (p. 26-27)
  - El Salt industrial (p. 47-89)
- Clara, Josep. **Gent del Veïnat 1897**. La Farga. Butlletí del casal de jubilats Salt, 8 (gener, 1980) pàg. 9
- **Salt**. A: Llinàs i Pol, Joan ; Merino i Serra, Jordi. "Guia del patrimoni del Gironès : [Aiguaviva, Celrà, Fornells de la Selva, Salt, Sant Julià de Ramis, Sarrià de Ter, Vilablareix] "Girona : Consell Comarcal del Gironès, DL 2010 ([Olot] : Aubert) (pàg. 62-83) (CL 721 LLI)
- **Salt: 8 en 1. El Veïnat**. A: La Farga Revista de Salt, 141 (juny 1993) pàg. 12

L'aigua, la sèquia Monar i el Ter

- **La sèquia**
  - Sers. Societat d'Estudis i Recerca de Salt
  - Soler, Jordi. Adéu poesia, adeu. A: El Punt, 01/10/1998. Conté text i una imatge de la sèquia al seu pas per Girona, poc abans de la seva cobertura.
- **La central de Salt**
  - Sureda, Pere Joan. Les centrals elèctriques de la sèquia Monar. Revista de Girona, 214 (2002) pàg. 70-75 [pdf]
    - Document digital. Web: El Dimoni de Santa Eugènia de Ter
- **El Parc Monar**
  - Parc del rec Monar. Biblioteca Pública Iu Bohigas-Salt
- **El Ter**
  - Boadas i Raset, Joan. **El Ter**. [Girona] : Diputació de Girona : Caixa d'Estalvis Provincial, 1987 (Salt BOA)
  - Bosch i Termes, Jaume. El Ter de Salt o el salt del Ter. A: La Farga. Butlletí del Casal de Jubilats-Salt, 36 (jul-agost, 1982) pàg. 19-20
  - Bover, Andreu. El riu Ter o les paradoxes de l'aigua. A: Revista de Girona, 214 (2002) pàg. 66-69
  - Camps i Arboix, Joaquim de. **El Ter**. Barcelona : Destino, 1976 (914.671 CAM)
  - Comas, Aleix. **Les Ribes del Ter**. Girona : Ajuntament de Girona, DL 2001 (I GIRONA)
  - Consorci Alba-Ter
  - Llinàs, Joan ; Curto, Josep. **El Ter. El patrimoni vinculat als usos de l'aigua**. Girona : Consorci Alba-Ter : Gavarres , DL 2011 (pàg. 252-253) (CL 909.467.1 LLI)
  - Puig i Dalmau, Maria Rosa. **El Ter i la seva conca**. [S.I.] : l'autora, 1998 (Salt PUI)
  - La Ruta del Ter. Seguint el curs del riu
    - Literària. Pensada per conèixer el curs del Ter a través de la literatura que ha generat el riu al llarg dels segles, dedicant

una atenció especial als textos literaris dels segles XIX i XX.

- **Patrimoni cultural fluvial.** Ponts, rescloses, colònies industrials, molins, canals, etc. A:
- **Patrimoni natural.** Hàbitat, paisatge, fauna, geologia...
- **Inundacions històriques**

- Puig i Dalmau, Maria Rosa. **El Ter i la seva conca.** [S.I.] : l'autora, DL 1998 (Salt PUI)
- **El Ter.** Viquipèdia
- **El Ter. Aprofitament i recursos.** A: "La Punxa", núm. 27 (1988) Girona : Col·legi Oficial d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Girona, 1988- (monogràfic) (SALT TER)

- **Arquitectures de l'aigua: [catàleg de l'exposició]** [Salt : Museu de l'Aigua de Salt ; Girona : Fàbrica de Gel, cop. 2003] (Salt ARQ)
  - Viciano, Paco. **Memòria d'aigua. : escenes i records saltencs.** Salt : Ajuntament de Salt, 2003 (CD) (Salt VIC)

- **El Museu de l'Aigua**
  - **Informació.** Ajuntament de Salt
  - **Inauguració** (18/03/2011). Salt, la vila

El tren d'Olot

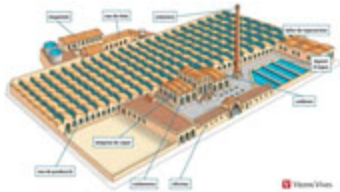

- **El carrilet d'Olot a Girona. Una proposta d'educació ambiental** (video) [Girona] : Fundació Caixa de Girona ; [Barcelona] : Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament, 2001 (I 629 PRO)
- Clara, Josep. **Història gràfica del tren d'Olot.** Girona : CCG Edicions, 2004 (I 629 CLA)
- **Estació FEVE del Veïnat.** [fitxa de l'edifici]. A: Ajuntament de Salt. Pla especial de protecció del patrimoni arquitectònic i elements d'interès històric. Pàg. 27
- Lanao i Ferrández, Pau ; Vinyoles i Casas, Carme ; Torns i Vila, Miquel. **El traçat del tren d'Olot, vint anys després de la seva mort.** Revista de Girona, 134 (1989) pàg. 12-19
- Prat i Suy, Francesc. **Les estacions del tren d'Olot. Anàlisi arquitectònica i constructiva** [Girona] : Diputació de Girona : Col·legi d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Girona : Universitat de Girona, Departament d'Arquitectura i Enginyeria de la Construcció, 2000 (629.4 PRA)
- Salmerón i Bosch, Carles. **El tren d'Olot. Història del ferrocarril Olot-Girona** Barcelona : [l'autor], DL 1984 (629.4 SAL)
- Torrent, Emili. **Evolució del transport a Salt** Salt : Servei Municipal de Publicacions de l'Ajuntament de Salt, DL 1984 (Salt TOR)
- **El web del Tren d'Olot**
- Casas, Jordi. **El carrilet fa cent anys.** El Punt, 13/11/11

La revolució industrial

La industrialització a Catalunya l'any 1861

El Vapor Aymerich. Amat i Jover de Terrassa

El treball dels infants

A: La revolució industrial. Ciències socials en xarxa.

El blog de la Història la Geografia i la Història de l'Art. Sapiens. Descobreix la teva història

- Blanch, Teresa. **Watt y la máquina de vapor**. Barcelona : Cromosoma, cop. 2006. (La gran biblioteca de la Tres Mellizas – llibre + DVD) (I2 143)
- Farman, John. **La superbreu història de la revolució industrial**. Barcelona : Molino, 2000 (I 94"15/18 FAR)
- Frigola, R. ; Llarch, E. **Economia industrial. Viladomiu Nou: colònia tèxtil**. Barcelona : Diputació de Barcelona. Servei d'Ensenyament i Investigació : Graó, DL 1989 (I 67 FRI)
- Gille, Didier. **Máquinas de vapor**. Madrid : Ediciones SM, DL 1990 (I 62 DID)
- Hernando, Albert. **La revolució industrial. James Watt**. Barcelona : Graó : Diputació de Barcelona. Servei d'Ensenyament i Investigació, 1991 (I 94"15/18" HER)
- **Lògica empresarial i el mite franquista de retirada a la llar: les treballadores tèxtils de Coma i Cros**. A: Nash, Mary. Treballadores: un segle de treball femení a Catalunya (1900-2000). Generalitat de Catalunya. Dep de Treball, 2010 (pàg. 147-152)
- **Màquina de vapor**. Viquipèdia
  - [James Watt](#)
- Martínez de Velasco, Ángel. **Las revoluciones industriales**. Madrid : Santillana, cop. 1997. (I 94"15/18" MAR)
- **Museu Nacional de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya**
  - Col·lecció: Quaderns de didàctica i difusió
    - **La fàbrica tèxtil** [Terrassa] : el Museu, DL 2000 (677 FAB)
    - **La colònia Sedó** [Esparreguera] : Museu de la Colònia Sedó ; [Terrassa] : Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya, DL 1994 (I 67 COL)
    - **La colònia Vidal** [Puig-reig] : Museu Colònia Vidal ; [Terrassa] : Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya, DL 1995 (I 67 COL)
  - Col·lecció: Quaderns del mNACTEC
    - **El vapor Aymerich. Amat i Jover de Terrassa**. [Terrassa] : Museu Nacional de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya, DL 1996. (I 67 VAP)

- **La revolució industrial. Ciències socials en xarxa**. El blog de la Història la Geografia i la Història de l'Art. Sapiens. Descobreix la teva història

- **La revolució industrial**. Internet a l'aula. Recursos del professorat

Més informació

Per saber més coses de Salt

- **Salt**. Recull de documents digitals i bibliografies per conèixer qualsevol aspecte del nostre poble: història, folklore, art i literatura, natura, societat, esport, etc. Mentre alguns d'aquests recursos tenen un abast general, altres estan adaptats als diferents nivells educatius.
- Alberch, Ramon ; Portella, Jaume. **Aspectes demogràfics i de l'activitat econòmica a Salt 1900-1970**. Revista de Girona, 85 (1978) pàg. 289-394
- Alberch, X., Burch, J. **Salt** Girona : Diputació de Girona : Caixa de Girona, 1994 (I SALT)
- **Benvinguts a Salt**=Bienvenidos a Salt=Welcome to Salt. Ajuntament de Salt, 2006

- Bover i Pagespetit, Andreu. **Salt**. Salt : Ajuntament de Salt, 2004
- Castells, N. ; Colomer, M.A. **Salt, documents per a la història** [Salt] : Ajuntament de Salt ; [Girona] : Diputació de Girona ; [Barcelona] : Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona "La Caixa", DL 1998 (I SALT)
- Ros i Nicolau, Pep. **L'Abans. Salt. Recull gràfic 1880-1965**. El Papiol : Efadós, 2004 (I SALT)
- **Salt** [monogràfic: història, cronologia, àlbum fotogràfic...]. Revista de Girona, 86 (1979)
- **Estadístiques de Salt**. Idescat

Recursos educatius

Recursos multimèdia

Museu de l'Aigua-Salt

- **La Catalunya industrialitzada**. Edu3.cat. Programa "Memòria de Catalunya"
- **Colònies industrials** (Videos)
- **Cómo funcionan las cosas. Màquines de vapor** (2 videos)
  - [primera part](#) | [segona part](#)
- **Història de Catalunya** [Sèrie de dibuixos animats presentada per en Dragui]. Edu3.cat (Video - TVC, 1988)
  - **Banderes com flames**. L'obrerisme i el catalanisme, dos moviments molt importants sorgits a finals del segle XIX
  - **Fum de progrés**. Les transformacions que els avenços

tecnològics van portar al segle XIX.

- **El món del treball a Catalunya**. Edu3.cat. (Video- Generalitat de Catalunya, 1996) Programa: Història de Catalunya. Moderna i Contemporània. Síntesi d'història del moviment obrer a Catalunya. Els episodis i els corrents ideològics principals, des dels inicis de la revolució industrial catalana fins a l'assoliment de la democràcia. Els protagonistes socials. L'emigració a la ciutat. Les fàbriques de vapor i les colònies fabrils. Les condicions de vida i de treball dels obrers. Els sindicats. El moviment obrer i els esdeveniments socials i polítics del segle XX.
- Moure, Josep ; Casals, Alexandre (animació). **Jo no vaig a escola**. Edu365. ESO Ciències Socials
- El Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya (Terrassa).
  - **La revolució industrial. La transformació de l'energia i el món fabril al Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya (Terrassa)**. Video. Edu3.cat. Programa "L'escola a casa. Ara sortim"
- **El Museu de l'Aigua de Salt**. Edu3.cat (Video-Gencat. 1997) Programa: L'escola a casa. Ara sortim!
- **Naixement del riu Ter** [Video]
- **Un procés tecnològic i humà: el tèxtil. El vapor Aymerich, Amat i Jover**. MNACTEC. Recurs multimèdia
- **El tren d'Olot** (video. IES La Garrotxa, 2008)
- **Les turbines de fàbrica La Marfà de Girona** [Video]
- **La Fàbrica de filats de Santa Eugènia de Ter** [Enregistrament vídeo] : La Marfà 1815-2000 (Una idea de Pere Freixas amb l'assessorament de Jaume Prat, Jordi Pericot ... [et al.]) Girona : Ajuntament de Girona, 2012 (CL 677 FAB)

Imatges

- **Arxiu d'imatges de l'Ajuntament de Salt**. Conté dues carpetes: "Salt. Imatges i records" i "Salt. Imatges d'època"
- **El Parc Monar**. Salt, la vila
- **El rec Monar al seu pas per Girona**. Fotografia (1896-1909)
- **Fàbrica Marfà. Sta. Eugènia** (2007-2011)

Llegendes i contes

- Llegendes
  - **La llegenda de la nimfa i el gegant del rec**
    - [capítol 1](#) | [capítol 2](#)
  - **Els Iludripius**
  - **La màgia de l'aigua**
  - **El naixement del Ter**
- Contes
  - Margenat Godoy, Xavier. **El tresor del Ter**. Girona : CCG Edicions, 2006 (I3 165)

Mapes i plànols

- El Carrer del Rec i la Ronda Sèquia Monar: [Plànol de Salt](#)
- [Mapa del Riu Ter i la sèquia Monar](#). ACA. Agència Catalana de l'Aigua

Música

- **El tren d'Olot**
  - [Música i lletra](#) de Pep Puigdemont
  - Cançó popular

Ja se'n va el tren d'Olot
fent xup, xup,
se'n va el tren d'Olot.

Surt quan vol
i arriba quan pot;
fent xup, xup,
se'n va el tren d'Olot.

Poesia

- Martí i Pol, Miquel
  - [La fàbrica: Miquel Martí i Pol](#) [guia de lectura]
  - Martí i Pol, Miquel. **La Fàbrica : 1970-1971**. Barcelona : Edicions 62, 2005 (Educació 62 ; 2) (P MAR)
  - Tort Donada, Joan. [El mundo de la fábrica en la poesía de Miquel Martí i Pol](#). A: Scripta Nova. Revista Electrónica de Geografía i Ciencias Sociales. UB. Vol. VI, núm. 119 (8), 01/08/ 2002. "El trabajo" Núm. extraordinario dedicado al IV Coloquio Internacional de Geocrítica
- Sunyer i Aimeric, Salvador ; Mateu, Lluís (il.). [Llibre de coneixences](#). Ajuntament de Salt, 1995. Vegeu:
  - [Carrer de la Sèquia](#). Pàg, 65-67
  - [Carrer de les Teixidores](#). Pàg. 50
  - [Carrer de Sant Antoni](#). Pàg, 48-49
- Verdaguer, Mn. Cinto. [Lo Ter i lo Freser](#)

Rutes

- [Rutes de llegenda](#). [Descobreix el parc de les Deveses de Salt](#)
- [La Ruta de l'arquitectura de l'aigua](#)
- [Ruta del Ter](#). [Seguint el curs del riu](#)
  - [Rutes temàtiques](#)